

Handläggare: Barbro Trygg
Telefon: 08-508 05 413

Dnr 600-302-2008

Sammanträde 28 oktober 2008

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Skrivelse angående äldres psykiska hälsa

Svar på skrivelse från Berit Kruse m fl (s)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Annica Dominius
avdelningschef, Äo

Ingrid Brännström
avdelningschef, IoF

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden beslöt den 17 juni 2008 att överlämna skrivelse från Berit Kruse m fl (s) angående "Äldres psykiska hälsa" till förvaltningen för beredning. I skrivelsen hänvisas till en rapport från Socialstyrelsen från den 26 maj 2008 att äldres psykiska hälsa, i synnerhet ångest- och depressionssjukdomar, är så vanliga att man kan tala om ett folkhälsoproblem. Förvaltningen får i skrivelsen i uppdrag att återkomma med en kartläggning och en åtgärdsplan för området med äldres psykiska ohälsa. Förvaltningens svar redovisas härmed.

-
- Bilagor:**
1. Skrivelse angående äldres psykiska hälsa, dnr 600-302 2008
  2. Tjänsteutlåtande, stadsdelsnämndens sammanträde 2006-05-23

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg i samarbete med avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Ärendet har behandlats i stadsdelsnämndens pensionärsråd den 20 oktober 2008.

Ärendet

Stadsdelsnämnden beslöt den 17 juni 2008 att överlämna skrivelse från Berit Kruse m fl (s) "Äldres psykiska hälsa" till förvaltningen för beredning. Bilaga 1.

I skrivelsen hänvisas till en rapport från Socialstyrelsen från den 26 maj 2008 att äldres psykiska hälsa, i synnerhet ångest- och depressionssjukdomar, är så vanliga att man kan tala om ett folkhälsoproblem. De slog också fast att frågor som rör äldres psykiska ohälsa svävar fritt mellan psykiatri, geriatrik, äldreomsorg och primärvård utan att någon egentligen har ett samlat ansvar.

Förvaltningen får i skrivelsen i uppdrag att återkomma med en kartläggning och en åtgärdsplan för området med äldres psykiska ohälsa:

1. Hur planeras boendet för de äldre (65+) med psykiska funktionshinder?
2. Hur planeras boende och boendestöd för yngre (60+)
3. Vilken framförhållning och vilket samarbete finns mellan sociala och äldreavdelningarna på förvaltningen?
4. Hur är personalens kompetens och har man kunskap att tidigt upptäcka denna sjukdom?

Förvaltningens svar

Förvaltningen har i tidigare ärende vid stadsdelsnämndens sammanträde den 23 maj 2006 redovisat svar på frågor om "Psykisk ohälsa hos äldre".

1. Hur planeras boendet för de äldre (65+) med psykiska funktionshinder?

Inom Hässelby – Vällingby stadsdelsområde finns tre boenden för tillsammans 28 boende, 65 år och äldre, med psykisk ohälsa; Cameliagården, Aklejan och Margittahemmet. I och med valfriheten har äldre möjlighet att välja boende även i andra stadsdelar. Förvaltningen har för närvarande nio personer som bor på boende med psykiatrisk inriktning utanför stadsdelen. Förvaltningen har för närvarande inga planer att utöka antalet platser för personer med psykisk ohälsa.

2. Hur planeras boende och boendestöd för yngre (60+)

I stadsdelens lokala program 2007-2009, som antogs av stadsdelsnämnden den 23 oktober 2007, för insatser till personer med psykiska funktionshinder i Hässelby-Vällingby, redovisar förvaltningen planerade förändringar, verksamhetsutveckling och utbyggnadsbehov. I dagsläget finns inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde två särskilda boenden för tillsammans 33 boende, från 20 år och uppåt med psykiska funktionsnedsättningar; Ekeby och Paradsängens

gruppboende. Vidare finns stödboende för sammanlagt 13 boende i stadsdelen; Säteritakets och Bräckevegatans stödboenden. Till stödboendena har ett mindre antal externa lägenheter anslutits där den boende tar del av det aktivitetsutbud som finns i gemensamhetsutrymmen och får stöd av boendets personal. För närvarande finns totalt 10 sådana lägenheter.

Boendestödet ges i individuell omfattning till cirka 125 klienter mellan 20 och 64 år. En överenskommelse har gjorts mellan socialpsykiatri och äldreomsorgen om samarbete kring klienter över 65 år om socialpsykiatriska insatser getts tidigare.

Det finns ett behov av att utveckla samarbetsformerna i gränssnittet mellan socialpsykiatriens boenden och äldreomsorgens boenden. För närvarande finns tre ålderspensionärer som fyllt 65 år kvarboende inom socialpsykiatriens boenden. Kostnaden för de tre som bor kvar i socialpsykiatriens boenden belastar äldreomsorgen lika väl som de tre som är yngre än 65 år och bor på Aklejan inom äldreomsorgen belastar socialpsykiatrien ekonomiskt.

3. Vilken framförhållning och vilket samarbete finns mellan sociala och äldreavdelningarna på förvaltningen?

Om en person med psykisk ohälsa har boendestöd och vid 65 års ålder behöver äldreboende kontaktar biståndshandläggarna varandra och planerar för varje enskild. Ett utökat samarbete är planerat mellan socialpsykiatri och äldreomsorgen runt personer som närmar sig 65 års ålder och behöver långvarig hjälp för att hitta långsiktiga lösningar efter 65-årsdagen.

4. Hur är personalens kompetens och har man kunskap att tidigt upptäcka denna sjukdom?

Inom förvaltningens äldreomsorgsboenden med psykiatrisk inriktning har alla fast anställda utbildning. 70 % har mentalskötarutbildning och undersköterskeutbildning, alltså dubbel kompetens. 25 % har undersköterskeutbildning och 5 % har vårdbiträdesutbildning. För att få en anställning på någon av enheterna kräver enhetschefen att den sökande har utbildning.

Biståndshandläggare och hemtjänstpersonal är de som i sin profession kommer i kontakt med personer med psykisk ohälsa. Om biståndshandläggaren eller hemtjänstpersonalen upptäcker att en individ har psykiska problem kontaktas, efter samtycke från individen, primärvården som har det samlade sjukvårdsansvaret för den som bor i området. Primärvårdens läkare bedömer om personen behöver psykiatrisk kontakt.

- - - - -